

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:885

av Penilla Gunther (KD)

Utredning av sammanslagning av tandvårdslagen och hälso- och sjukvårdslagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en sammanslagning av tandvårdslagen och hälso- och sjukvårdslagen bör göras utifrån patientens behov och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kristdemokraterna talade om ”tänderna som en del av kroppen” redan för många år sedan. Tyvärr har inte tandvården omfattats av samma högkostnadsskydd som annan vård. Att gå till tandläkaren är för många, trots försök till förbättringar i tandvårdsreformen 2008, fortfarande alltför dyrt om flera åtgärder behövs.

Tandvårdsreformen 2008 innebar ett systemskifte i tandvården. Reformens mål var att bibehålla tandhälsan hos dem med inga eller små tandvårdsbehov och att ge stöd vid stora tandvårdsbehov samt att möjliggöra en god kostnadskontroll för staten. En central ambition var också att stärka patienternas ställning i tandvården.

Den utredning som kom med sitt betänkande i augusti, SOU 2015:76, för att följa upp reformen, har lämnat ett antal förslag som bland annat stärkt konsumentskydd för tandvården, bättre styrning och prioritering av stödet utifrån behov, och inte minst en återställning av beloppsgränserna – det vill säga av nivån för stora tandvårdsbehov – till 2008 års nivå.

Det finns flera skäl till förändring, förutom kostnaderna för den enskilde. Att få rätt bedömning av tandstatus vid sjukdom i övrigt, kan förhindra ytterligare lidande och besvär. Barriärerna som finns mellan tandvård och övrig vård, är tyvärr ett reellt hinder för patienter, som skulle behöva en specialistundersökning.

Särskilt patienter med sällsynta diagnoser, där patientgrupperna är mycket små, kan det vara svårt att hitta orsaker till symptom, om inte också tänderna omfattas av undersökning. Att kunna remittera barn med symptom från mun och tänder till en odontologisk specialist, borde vara lika naturligt som till annan specialistsjukvård.

Det finns två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och det är helt olika utbildningar. Frågan är vad hindren består i, att såväl lagstiftning som ersättningssystem ska kunna harmonieras för både tandvård och annan hälso- och sjukvård?

Sveriges Tandläkarförbund har påpekat detta länge, men trots flera utredningar inom vårdområdet på senare tid, har inte något förslag kommit kring en integration av tandvården i hälso- och sjukvårdslagen. I Sverige är vi stolta över att ha kvalitetsregister, nationella riktlinjer med mera för att kunna följa och se effektiviteten i förebyggande och behandlingsinriktade åtgärder. Men inom tandvården är det frivilligt och ofta byggt på personligt engagemang.

Förutom Norge, har våra nordiska grannländer integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Låt oss följa deras exempel och tillsätta en utredning som har till syfte att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig ramlag där tandvårdslagen går in i hälso- och sjukvårdslagen. Genom detta kan vi nödvändig kunskap i utbildningen för läkare och tandläkare, större möjligheter till klinisk forskning och inte minst kunna diskutera ett ersättningssystem utifrån ett gemensamt perspektiv på patienten.

I den nya utredningen av tandvården står även att "Tandvården och hälso- och sjukvården måste närma sig varandra. Tänderna och munnen är en del av kroppen. Det statliga tandvårdsstödet täcker omkring en tredjedel av kostnaderna men de flesta patienter betalar nästan all tandvård själva. Det finns inte något starkt politiskt stöd för en ökad offentlig finansiering av tandvården men det finns ändå potential för tandvården och hälso- och sjukvården att samarbeta bättre för de patienter som har problem som samtidigt faller inom bådas ansvarsområde – men det kräver ömsesidig kunskap och förmåga till samarbete och att tänka gränsöverskridande."

Med anledning av motionen och utredningens förslag, bör tandvårdslagen integreras i hälso- och sjukvårdslagen. Detta vill jag regeringen ges tillkänna.

Penilla Gunther (KD)